

Objava vank četrtlet in celja s poštnino vred ali Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 32 D, pol leta 16 D, četrt leta 8 D. Izven Jugoslavije 56 D. Naročnina se pošlje na upravnništvo »Slov. Gospodar« v Mariboru, Koroška cesta 5. List se dopušlja do odpovedi. Naročnina se plačuje vnaprej. — Telefon interurban št. 112.

Posamezna številka stane 1-50 din.

Poštnina plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravištvu sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Cene inseratom po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezaprite reklamacije se poštnine proste.

Cekovni račun poštne urada Ljubljana 10.603. Telefon interurb. št. 112.

11. številka.

MARIBOR, dne 18. marca 1926.

60. letnik.

Naša gospodarska rešitev.

Ako se slovenski kmet ozre dandanes na svoje gospodarstvo, mora reči, da gre navzdol. Pa še zelo gre navzdol. Med vojno je marsikaj propadlo, po vojni ni bilo mogoče še vsega popraviti. Zdaj pa še tak davčni vijak, kateri hoče izmzgati slovensko kmetско gospodarstvo.

Vse kaže, posebno zdaj, ko smo slišali razprave, kaj denarja potrebuje država za eno leto naprej, da se davki ne bodo znižali. Tudi to smo pri tej razpravi zvedeli, da se bo za kmetijsko gospodarstvo iz skupne drž. blagajne — najmanj žrtvovalo. Pri vsem tem je pa še posebno Slovenija prizadeta. Slovenijo menda smatra sedanja vlada, ki jo seveda Pucelj in radičevci z obema rokama podpirajo, za deželo druge vrste v državi, ki jo je treba izmzgati, a nič ji pomagati za njen gospodarski razvoj.

To spoznanje nas mora iztrezniti, da sami začnemo resno iskati svoje gospodarske rešitve. Ker je slovenski kmet pri tem še posebno prizadet, je ravno njemu treba ponuditi nekaj sredstev gospodarske rešitve. Kratko povedano, je naša gospodarska rešitev v združenju samopomoči, kakor pravi slovenski pregovor: Pomagaj si sam in Bog Ti bo pomagal.

Pomagajmo si sami!

Eden glavnih virov, da si bomo zboljšali svoj gospodarski položaj, je v tem, da ne izgubimo veselja do dela, da ne izgubimo močne volje. »Hočem«, tako reče slovenski kmet in si zavihne rokave, pa prime, da vse poka v njegovi roki. Zato moramo tako odločnost v sebi ohraniti, zaupati svojem vztrajnemu delu, da bo pod božjim blagoslovom rodilo dosti uspehov. Tej naši močni volji pa naj naš razum kaže pot, naj kaže, kje je treba kaj bolj poprijeti za delo. Tudi kmetско gospodarstvo ne napreduje samo z ročnim delom, treba je tudi misliti, treba je računati, treba je biti iznajdljiv. Najpreprostejša iznajdljivost je, da vse, kar imaš, kar najbolje izrabiš. Vsak kosček zemlje naj bo obdelan in sicer skrbno obdelan. Vsako že izpričano zboljšanje na polju, travnikih, doma, je vpeljati v vsako gospodarstvo. Ob nedeljah gre naš kmet po polju, ne dela, pač pa pre-mišlja, kaj bo treba izboljšati. Naš kmet ob nedeljah bere časopise in knjige. Zato se ne straši izdatkov za napredek svojega gospodarstva, ker je izračunal, da se mu bo izdatek stoterno povrnil. Slovenski kmet navaja svojo družino na pravo gospodarnost, da ne trati svojih moči in sredstev za prazno stvar. Sam in vsi v njegovi

hiši si znajo pridobivati dohodke tudi s kakim postranskim delom. Reja raznih domačih živali, drobnice, kur, zajcev, s katero se lahko peča mladina, da se vadi v gospodarnosti, mlekarstvo itd. nese precej drobnih, pa pogostih dinarjev. Načelo, ki je že nekoč dvignilo našega kmeta, da je postavil lepe hiše, da je zasadil goste gozdove, je bilo: Kolikor mogoče se vse doma pripravi. Ne rečemo, da začnemo vse od začetka, tkati itd., a res je, da se marsikaj zna doma pripraviti, kar drugod kupujejo. In marsikatera kmetška hiša je po zimi kakor kaka tovarna, kjer delajo razne gospodarske in druge potreščine, celo v taki meri, da jih odprodajajo. Tako je to sredstvo samopomoči zelo velika opora našega narodnega gospodarstva.

Pomagajmo si združeni med seboj!

Kmet kmetu ne sme biti gospodarsko nasproten, če tudi se včasih njih dobiček križa, kar je enemu v škodo, je drugemu v korist. Kmet naj kmetu seže v pomoč. Čeprav se to med dobrimi sosedi že izvršuje, je vendar krog teh sosedov preozek. Naše slovensko kmetско sosesstvo sega tako daleč, kakor daleč sega glas naše slovenske govornice. Zato se moramo vsi slovenski kmetje tega širokega sosesstva zavedati.

Taka naša medsebojna samopomoč pa se najbolje izvršuje potom naših zadrug. Poglejte po svetu, kamor hočete, povsod boste našli, da gre kmetu le tamkaj dobro, kjer skup držijo in ima močne denarne in gospodarske organizacije. Pri nas v Sloveniji smo dosegli v taki združeni samopomoči šele začetek. Koliko je pri nas še kmetov, ki bolj zaupajo svoj denar mestnim bankam, kakor pa svoji domači posojilnici, kjer je veliko bolj varno pa tudi bolj priročno naložen. Še taki se dobijo, ki svoj denar doma držijo, pa ne pomislijo, da jim gredo v škodo vse obresti, pa včasih še kapital, če pride blizu tat ali pa miši. Vsi taki delajo veliko škodo kmetskemu stanu, ne delujejo dovolj za medsebojno gospodarsko pomoč.

Pa posojilnice so že skoro v vsaki večji fari in želimo jim le kar najlepšega razvoja v korist kmetskega gospodarstva. Opozoriti nam je danes tudi na blagovne zadruge, po katerih kmet svoje potreščine dobiva in svoje pridelke prodaja. Posebno tam, kjer kmetje v širokem okolišju pridelujejo isti pridelek za prodajo, recimo vino, sadje itd., je potrebno, da skušajo odrediti skupno odprodajo. Dokler kmet vsak svoje blago ponuja, je kakor branjevec, ki malo skupi, malo zasluži. Kadar pa kmetje svoje blago skupno v velikih množinah nudijo, pridejo k njim veleodjemalci in izginejo vsi razni prekupci, ki so si dosedaj na račun kmeta zelo dobro in na lahek način pomagali. Zato so potrebne posebno take gospodarske zadruge, ki pomagajo kmetom na veliko odprodajati njihovo blago, da ne leži brez

haska doma. Take zadruge naj nam v velikem obsegu pripravljajo naša Zadrúzna zveza.

Varujmo pa se domačih razdorov!

Veliko moči in dela in časa pa se razgubi v raznih krajevnih prepirih, ker niso kmetje enotni. Naši kmetje so vsi katoličani, nekateri seveda malo bolj hladni. Zato mora katoliški kmet delati na to, da ne more nihče v vas, ki dela verski razdor, pa naj bo to človek ali časopis. Naši kmetje so vsi Slovenci. Zato mora naš kmet odločno zavrniti vsakogar, ki nam potiska na glavo srbsko šajkačo, kar dela »Domovina«, ali radičevsko čepico, kar dela »Kmetijski list«. Ti ljudje, ki take nepotrebne politične borbe zanašajo med naše katoliške slovenske kmete, so njegovi največji gospodarski škodljivci!

Gospodarska rešitev slovenskega kmeta je tudi v tem, da vsepovsod složno nastopa za svoja verska in narodna načela, ker bo tak nastop kakor mogočen stebler naše medsebojne, združene samopomoči.

Zato slovenski kmetje, glavo po koncu! Zavihnite rokave in z veseljem na delo za našo gospodarsko rešitev! Kakor bo »Slovenski Gospodar« za Velikonoč prisel k vam mlad in krepak, tako dobite krepki in močni tudi vi, da si pomagamo sami in Bog nam bo pomagal!

Državno gospodarstvo.

Najslabše gospodari, kdor ne ve, kaj ima in kaj je dolžen, kdor vleče svoje gospodarstvo brez vsake ureditve dalje. Tako slabo gospodari tudi naša vlada. Do zdaj smo vlekli od meseca do meseca, takozvane dvanaestine. Zdaj je vlada predložila reden proračun, ki pa dejansko — ni v redu. Kajti naš finančni minister je potoval po svetu, šel je v Ameriko, London, Pariz, pa se je vrnil in ni uredil predvojnih in vojnih dolgov. Torej je že v tem oziru nereden. Nereden je pa ta proračun tudi zaradi tega, ker ne-gospodarsko obremenjuje davkoplačevalce. Nereden, celo nepravilen je ta proračun nadalje zavoljo tega, ker ne skrbi za vse dele države enako, kakor je to potrebno po razmerah v posameznih krajih. Nereden je ta proračun tudi zavoljo tega, ker se posameznim oddelkom gospodarstva posveča vse premala skrb in pažnja.

Razumljivo je, da so naši poslanci tako neredno gospodarstvo zelo ostro grajali. Eden za drugim so vstajali in kazali na krivično postopanje vlade pri proračunu. Z vso odločnostjo so branili kmeta in vso Slovenijo, katero so pri proračunu le v toliko poznali, kolikor davke plačuje, ne pa, da bi ji tudi vračali sorazmerno skrb in podporo. Ves drugačen je bil naš uspeh, če bi se enkrat strl nesreč-

LISTEK.

Džungla.

Roman iz afriških pragozdov.

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

22

Arnot ji je pravil, da je Trzan zaposlen v Capetownu ali pa vsaj v bližini. In parnik je nameraval ostati v Capetownu dobrih štirinajst dni! Poiskali bodo Trzana, koj bo moral zapustiti službo — kaj se je bilo njemu, bogatemu angleškemu lordu, treba potikati po južni Afriki in zasledovati politične in vojaške begunce! —, skupno bodo potovali nazaj v Pariz, medtem pa se bodo, če bo le količkaj mogoče, še zadnjikrat oglasili v Claytonovi koči na robu džungle. In nato bo prevzel Trzan dedščino svojega očeta in obhajali bodo poroko.

Arnot in njegova mlada soproga sta naredila ta načrt in Ine je vsa zardela pokimala.

Kako bo iznenadila Trzana! Takega obiska pač niti najmanj ne pričakuje —.

Kako se je veselila svidenja! Vse prepočasi ji je vozil hrzi parnik. Tla so ji gorela pod nogami v Aleksandriji in v drugih pristaniščih. Tako dolgo je povsod čepel parnik! Kaj je bilo njej mar za lepote orientala Zanja je bil zanimiv le Capetown!

Kako hudo ji je delo, da je Trzana takorekoč spodila s farme! Same sebe ni razumela. Da je bila tako slepa —! Trzan, pa divjak, nekulturen človek, ki bi bil sramota za njeno družabno stališče —! Ali ni iz vsake njegove kretnje govoril plemenitaš! In sploh vsa nje-

gova čila, zdrava, sveža osebnost —! Trzan, pa bolehati Clayton, — kaka razlika!

Zares, slepa je bila! Prenaglo ji je prišel njegov obisk. Ni bila pripravljena. Da bi bil Trzan vsaj dalje časa ostal na obisku, preden jo je za roko prosil —.

Pa saj bo popravila svojo zmotu! Sama ga pride iskat in odpuščanja prositi!

O, ta dolgočasni parnik! —

Pa vkljub vsemu hrepenenju in veselju jo je bilo vendarle nekoliko sram. In tudi strah.

Kaj, če je Trzan užaljen in ne bo hotel ničesar več vedeti o njej? Res da je plemenit človek, ampak tudi samovoljen je, tako čisto drugačen ko drugi. Če jo odkloni, mrzlo, hladno, kam se bo djala —?

Sram jo je bilo.

Njeno edino upanje je bil Arnot. Vedela je, da ima velik vpliv na svojega prijatelja. Posredoval bo. Njega bo poslala naprej —.

Da bi se mu vsaj potožiti mogla —!

Toda gospod Arnot je bil na ženitvanjskem potovanju! Kaj je njega brigala Ine, uboga, razdvojena, obupajoča sirotica!

Da bi iskala pomoči in tolažbe pri očetu, na to še misliti ni bilo. Gospoda profesorja so zanimale kosti afriškega pračloveka, učene misli je mislil, — pa bi naj tolažil zaljubljene ženske?

Samevala je, slonela ob pregraji po cele ure ter hrepeneče zrla proti jugozapadu, kedaj pride toliko za-željeni Capetown.

Končno po dolgem, nestrpnem pričakovanju so se pojavili na obzorju megleni obrisi ploščatega hriba, ki je značilen za pokrajinsko sliko Capetowna, in na večer tistega dne so celine željni potniki stopili na suho v živahnem pristanišču najjužnejšega mesta Afrike.

Kako rada bi bila Ine še tisti večer pohitela na urad, ki je imel Trzana v službi. Toda Arnot — ta neusmiljeni Arnot! — je malomarno dejal, da imajo za za Trzana še časa dovolj, saj bo parnik ostal v mestu dobrih štirinajst dni. Jutri da pojdejo, — morebiti, je pridejal hudomušno. Sicer pa, je pravil, Trzana čisto gotovo ni v mestu, kje zunaj na deželi je, morebiti par sto milj daleč.

Kaj je hotela! Vdati se je morala. Pa maščevala se je. Prav čisto nič se ni zanimala za Arnotovo živahno pripovedovanje o Capetownu in o njegovi zgodovini in okolici. Malomarno je listala med njegovim govorjenjem po časopisih. Seve le na zunaj malomarno. Kajti v resnici je z bistrimi očmi pregledovala vsako vrstico, če bi kje kaj stalo o Trzanu.

Pa besedice ni našla.

Drugi dan pri zajutru so delali načrte.

Profesor Porter in gospod Filander sta prišla k mizi z velikanskimi zemljevidi. Slovesna sta izjavila, da ju mesto prav nič ne zanima ter da bodeta koj odpotovala za nekaj dni v notranjščino dežele na lov na kosti pračloveka. Nemudoma sta se zaglobila v zemljevid ter iskala primeren kraj, kjer bi se lahko nemoteno vdajala svojemu poženju po kostenjakih in lobanjah.

Arnot in njegova soproga pa sta se ponudila Ini, da gredo skupno iskat Trzana. Toda po kratkem premisleku je Ine prosila Arnota, naj gre rajši sam, pove pa naj, da ga Ine čaka —.

Ine in gospa Arnot sta torej ostali v hotelu, gospod Arnot pa je šel po Trzana, oziroma poizvedovat za njim. Z utripajočim srcem se je Ine poslovila od Arnota —.

Arnotova prva pot je bila v detektivsko pisarno, podružnico tiste, ki je Trzana poslala »na delo«. Tam je poprašal za gospodom Johnom Trzanom.

Najstarejši ljudje

Bi se marsikaj prešli in preživeli in si tedaj mogli pri-
mobi izkušnji, slišimo vedno in vedno govoriti, da se pri
bolečinah in trganju v križu, udih, pri zobobolu pokazuje
kot zanesljiv ublažitelj bolečin skozi 27 let priljubljeno do-

moče sredstvo: Fellerjev blagodišeči »Elsafluja«. Drgne-
nje in univanje z Elsaflujom lajša tudi najvstrajnejše bo-
lečine, krepi in osvežuje mišičevje in živce, jača utrjene
oči, varuje pred nahodami in kljubuje hladnemu zraku. Z
vodo pomešan je dober za grgranje, za grlo in usta.
Odznotraj in odzunaj močnejši, izdatnejši in krepkejši
delovanje kot francosko žganje in najboljši kosmetikum te

vste. 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici za 53
din., 12 dvojnatih ali 4 velike specialne steklenice za 99
din., 36 dvojnatih ali 12 velikih specialnih steklenic za
250 din. že ob enem z zabojem in poštino razpošilja po
povzetju lekarnar Eugen V. Feller v Stubici Donji, Elsa-
trg 341, Hrvatska. — Posamezne steklenice Elsafluja po
9 din. v lekarnah in sorodnih trgovinah.

ni centralizem, na katerega je zdaj privezal svojo dušo in
Hrvate ter Slovence tudi Radič in se ga še vedno drži tudi
Pucelj, ta hrvaški Slovenec.

Varčevanje.

Pri sedanjem proračunu je vlada izjavila, da jo vodi
varčevanje, zato je izdala tak proračun. Ministri, ki so to
izjavili, bi morali pri sebi začeti. Tudi Radič v proračunu
je natanko navedeno, da ministri ne varčujejo. Skupno
prejema minister do 25.000 dinarjev mesečno, saj ima
vsak avtomobile, ki dosti stanejo. Naši ministri gredo radi
tudi na »inspekcije«, saj je še posebna dnevna plača za
to. Vsak minister dobi mesečno 1500 cigaret »Jadrana«,
ki so po 1 dinar komad, seveda na račun proračuna. Tudi
državno posestvo Belje se žrtvuje v ta namen. Mi ne na-
vajamo tega, kakor da bi bili ministrom teh državnih do-
brot nevoščljivi, ampak jim hočemo pokazati, da pri sebi
ne varčujejo.

Varčujejo pa tam, kjer bi ne smeli. Ministrstvo zdra-
vja je zmanjšalo prispevek za Slovenijo za 5.767.000 din.
Ministrstvo notranjih zadev prav drago plačuje državne
podtajnike, po domače bi rekli: »ta male ministre«, ki so
isto nepotrebni, svojim starim vpokojencem pa pokojnino
v kronah plačuje, čeprav je prepovedano javne račune v
kronah voditi. — Za vojaške bomo plačali 2 milijardi 413
milijonov dinarjev, pa vendar bodo fantje raztrgani in lač-
ni, da jih je sram taki prititi domov. — Za ceste je določila
vlada 56 milijonov dinarjev, pa niti 1 dinarja ne za Slo-
venijo. Sloveniji niti tistih svot ne izplača, ki so njene, to
so razne cestne doklade. Okrajnim odborom na Kranjs-
kem dolguje država 6 milijonov dinarjev, na Štajerskem
pa 5 milijonov dinarjev. — Ministrstvo za vere je seveda
tudi moralo varčevati — pri katoličanih. In tako gre dalje.
Ministrstvo poljedelstva pa je itak najbolj zanemarjeno, in
tam se tako varčuje, da se o preostanku ne splača niti go-
voriti. To pa gotovo zavoljo tega, ker je zdaj »seljaška«
vlada, ker gospodari Radič, Pucelj pa mu pomaga. Zares,
kmetijski prijatelj!

Pa zakaj je tako?

Zato je tako, ker je naša država centralistična. Da
boste to bolje razumeli, mislite si takole: Vi vsi, ki ste v
eni občini, bi prišli skupaj, pa bi rekli: bomo vsa svoja po-
sestva skupaj gospodarili. Tedaj si bi župan izbral gotove
svetovalce in začeli bi gospodariti. Vi bi delali kot dozdaj,
še bolj, še za druge, ker bi Vas župan priganjal. Župan bi
vse pridelke pobral, potem pa Vam tako drobtine nazaj
dajal, ker bi pač moral varčevati. Za sebe in za svoje bi
dobro poskrbel, Vi pa bi bili v vsem prikrajšani. Vidite,
kako gospodarstvo bi bilo slabo. Vse drugače je v občini,
če je vsak kmet samostojen gospodar, za skupne stvari pa
se skupaj pomenijo in skupaj plačujejo občinske doklade.

Ravno tako pa je tudi v državi, ki jo lahko imenujemo
veliko občino. Centralisti so nam tako gospodarstvo upe-
ljeli, da pravzaprav mi nismo več samostojni gospodarji
na svojem in s svojim denarjem. In mi vidimo in čutimo,
kako ti res varčujejo pri nas, a ne pri sebi.

Uradnik je odmajeval z glavo, listal po zapisnikih,
spet odmajeval ter končno vprašal, kedar bi naj bil ta
gospod prispel v Capetown.

Arnot je preračunal čas ter odgovoril, da pred do-
brim poldrugim mesecem.

Iznova je uradnik iskal, pa spet brez uspeha. Vpra-
šal je še, čemu je bil gospod John Trzan poslan v
Capetown.

Arnot, že precej nemiren, je podrobno opisal za-
devo. Tedaj je uradnik vzkliknil:

»Seveda! Gospodu se vobče ni bilo treba pri nas
oglasiti! Šel je naravnost v Worcester. Tam je naša po-
družnica, tam so ga čakala podrobna navodila. Oglasite
se prosim v Worcesterju! Lahko brzojavite. V par urah
dobite odgovor.«

Precej pomirjen je stopil Arnot na brzojavni urad
ter odposlal brzojavko v Worcester. Na odgovor je
počakal v bližnji kavarni. Ni hotel domov, da ne bi
brez potrebe vznemirjal Ine.

V dveh urah je prišel odgovor. Glasil se je takole.

»Pričakujemo gospoda Johna Trzana že mesec
dni. Do danes se še ni javil.«

Arnotu se je povesila roka, s praznimi očmi je zrl
na papir in velik nemir se ga je lotil.

Kaj se je zgodilo s Trzanom —?

Ali je ušel v divjino?

Spomnil se je njegove želje: »V džunglo pojdem
nazaj!«, spomnil se je njegovih grenkih besed, ki je
z njimi tožil svoje razočaranje nad svetom. In nje-
gove ušaljane ljubezni. Mogoče je vsekakor bilo, da
se je v Parizu potajil, porabil med potom ugodno pri-
liko ter izginil brez sledu v džungli —.

Kje je torej odpomoč?

Na vsak način je v tem, če postanejo posamezni sa-
mostojni gospodarji, kar je pa skupnega, pa skupaj oskr-
bujemo in skupaj plačujemo. To je pa ravno isto, kar naši
poslanci vedno zahtevajo in so zdaj to zahtevano ponovili in
jo bodo ponavljali, dokler je ne dosežemo:

Samoupravo, samogospodarstvo, avtonomijo hočemo!

Edino SLS stoji zvesta na strani Slovencev. Ona jih
čuva in brani in ona jih bo vodila tudi k zmagi! Tudi tisti
Slovenci, ki niso naši pristaši, in tudi neslovenski gospo-
darski krogi v Sloveniji priznavajo, da edino pravo stališče
za pravično državno gospodarstvo zavzemajo le naši po-
slanci.

Odpomoč slabemu državnemu gospodarstvu je tudi v
tem, da strnjeni stojimo zvesto za svojimi poslanci in si s
svojo odločnostjo izvojimo samoupravo v skupnih stva-
reh pa pravično državno gospodarstvo!

„Mirotvorci.“

Beograd, 11. marca.

Pred letom dni so radičevci še bili republikanci in so
povsod kričali proti vojaštvu in militarizmu sploh. Nazi-
vali so se »mirotvorci«. Na vseh shodih so govorili in po
svojih časopisih pisali proti žandarjem in vojaštvu. Odkar
so radičevci stopili v Pašičevo vladno, pa so se spremenili
v največje zagovornike in prijatelje vojaške sile.

Včeraj, dne 10. marca, se je v narodni skupščini cel
dan razpravljalo o proračunu ministrstva za vojno in mor-
narico. Naravnost strašne so svote, katere zahteva vojni
minister za vojaštvo in za oboroževanje: okoli tri milijarde
dinarjev bomo morali davkoplačevalci od 1. aprila 1926 do
1. aprila 1927 plačati za potrebe vojnega ministrstva. V
kronah znaša to okroglo dvanaest tisoč milijonov! To je za
sedanje žalostne razmere našega kmeta, obrtnika in de-
lavca nekaj neznosnega.

Cel dan so govorniki iz opozicije opozarjali vladno, da
tako ogromnega bremena naše ljudstvo ne bo moglo no-
siti. V imenu poslancev SLS je govoril poslanec Andrej
Bedjanič. Zahteval je, da se ta ogromna svota zniža,
naj se zniža tudi število vojaštva in oficirjev, skrajša se
naj vojaška služba, fantje naj služijo blizu svojega doma,
naj se z njimi lepše ravna in naj vojaška uprava štedi. Od
radičevcev si nihče ni upal nastopiti proti tako visokim iz-
datkom za armado. Mnogi Radičevci poslanci in ministri so
še celo ploskali vojnemu ministru, ko je izjavil, da je gor-
nja svota še premajhna. Pucelj je sedel sključen v klopi in
— je molčal. Tudi on je bil med onimi, ki so ploskali voj-
nemu ministru.

Ko je dal predsednik zvečer okoli 7. ure na glasova-
nje vladni predlog, da se uporabi za armado okoli tri mi-
lijarde dinarjev, so glasovali vsi radikali in vsi radičevci za
to, da se vojnemu ministru odobri njegov pretrpano visoki
proračun. Vsi poslanci SLS so glasovali proti. Ko so radi-

Pa stvar se je Arnotu zdela le preneverjetna. Po-
sešno še, ker bi se taka potuhnjenost prav nič ne uje-
mala s Trzanovim poštenim značajem.

Mislil je na druge možnosti in spomnil se je na na-
pad v Parizu.

Ali so Canlerjevi najemniki šli za njim? Ga napadli
med potom —? Ali pa tu v Capetownu? Toda človek
kakršen je bil Trzan, tak ne izgine brez sledu. Branil bi
se bil in napad bi ne ostal neopažen —.

Morebiti pa se je Trzan na morju ponesrečil?

Šel bo poprašat še na zastopstvo parobrodne
družbe. Koj se je odpravil na pot. Domov sedaj na no-
ben način ni smel, do konca je moral vse poizvedeti.
In če je bilo najhujše res, — dobri Bog, kako bo Ine
dopovedal strašno novico —?

Ves pobit in poln zlih slutenj je stopil pred urad-
nika parobrodne družbe.

Vesti, ki jih je tu dobil, so mu uničile zadnje upe,
da bi še kedaj videl prijatelja.

Povedali so mu, da je gospod John Trzan pač pri-
šel na parnik v Marseillu, da pa je potoma izginil. Sko-
raj gotovo, so mu pravili, se je ponesrečil.

»Pa kako, za božjo voljo«, je vprašal Arnot ves pre-
padel. »Kako da niste opazili nesreče? Da ga niste
rešili?«

»Usoda, gospod poročnik!« je odgovoril uradnik so-
čutno. »Toda nikar ne mislite, da so naši ljudje mo-
rebiti svojo dolžnost zanemarili! Gospod John Clayton
je bil, tako smo zvedeli, v se zamišljen človek, z ni-
komur ni občeval, vedno je sameval. In to je postalo
zanj usodno. Nihče ga ni pogrešal. Šele ko so se pred-
zadnje jutro začele priprave za izkrcanje, so opazili,
da ga ni več med potniki. Seveda so preobrnili vso
ladjo od zgoraj do spodaj, klicali na sliščevanje potnike,

čevci glasovali za, jim je opozicija klicala: »Živijo miro-
tvorci!« Posamezni naši poslanci so s prstom kazali na
Pucelja in radičevce v sosednjih klopih in jim vsklikali:
»Ali je to kmetijska politika, ko glasujete, da se tako ogrom-
na svota uporabi za militarizem! Militaristi ste! Na shodih
pa lažete ljudem, da ste za odpravo vojaštva in žandarjev!
Ali Vas nič ni sram! Kar Vi še pojdite v kasarno!« Radi-
čevci so s sklonjenimi glavami ob krohotu cele opozicije
poslušali svojo obsodbo.

Tako korakajo radičevci vsak dan dalje in dalje ono
nesrečno in pogubno pot, ki vodi naše ljudstvo v gospo-
darski pogin. Pred 14 dnevi je radičevac Babič govoril
proti izplačilu 20% odtegljajev in kolkovanju kronskih ban-
kovcev, a dne 10. marca so zopet vsi radičevci glasovali
za pretirano visoke izdatke za armado.

Ali je vse to, kar počen'ajo sedaj radičevci na ljubo
Pašiču in Srbom, le količkanje na korist slovenskemu in hr-
vatskemu kmetu in delavcu . . ?

—ot.

Zopet nam ponujajo kuluk.

Beograd, 12. marca.

Ogromne davke pobira sedanja vlada v Sloveniji. Je
čista resnica, da še nikdar ni bilo tako hudo, kakor danes.
Ko so bili ministri Korošec, Davidovič, Protič in drugi, se
je še dalo živeti. A odkar imata glavno besedo Pašič in
Radič, pa se vsak dan bolj bližamo dobi, ko bomo gospo-
darsko uničeni.

Za naše državne, deželne in okrajne ceste plačujemo
ogromne davke in doklade. Samo na direktni zemljski da-
vek plačujemo sedaj čez 900% doklad! Vse naše ceste bi
morale biti, soditi po tem, kar plačamo, gladke kakor mize
in zgrajene v vsako dolino in hrib.

Ali čutil? Od 200 milijonov dinarjev, kar jih plača-
mo za nove ceste in mostove, bo dobila Slovenija v letu
1926 samo 2 milijona dinarjev. Torej samo 1%. Vse dru-
go gre večinoma v Srbijo in Makedonijo! Niti Hrvatska
ne dobi mnogo. Na okrajne in deželne ceste so zopet —
pozabili.

Inženier Dušan Sernec, naš mariborski rojak, posla-
nec iz Gorenjske, je v lepem govoru opisal dne 11. marca
v narodni skupščini, kako pod sedanjo vladno propadajo ce-
ste v Sloveniji. Cela zbornica je pazno poslušala njegov
govor. Samo Pucelj je bil tisti, ki je ministrom nekaj šepet-
al na uho. In res je pozneje minister Uzunovič vstal in
govoril, da so ceste v Sloveniji še dosta dobre in da za
nas nima več denarja. Izjavil je, da bo pač zopet predpisal
kuluk, če bo imel v kasi premalo denarja. Pucelj, Kelemen
in drugi radičevci pa so ministrovim besedam še —
ploskali.

Take reči uganjajo radičevci, odkar so se prostovoljno
vpregli v velesrbski Pašičev jarem!

pregledali njegove stvari —. Pa zaman. Zvedelo se je le
toliko, da so ga potniki zadnjikrat videli na krovu južno
od kapverdijskih otokov.

Od tistikrat pa so minili štirje dnevi. Kam bi ga
naj šli iskat? V štirih dneh je prevozil naš brzoparnik
silno daljavo, več nego pol zapadne Afrike. Kje bi ga
naj iskali —?

Zasodili smo, da se je najbrž ponesrečil. Morebiti,
tako so pravili nekateri, — oprostite da vam to povem
— si je sam vzel življenje. Molčec, zamišljen človek je
bil —.

»Pa zakaj nam niste tega koj javili?« je očitačje
vprašal Arnot.

»Izročili smo zadevo capetownski policiji. Kaj je ta
storila, tega ne vemo. Če bi utegnili in poprašali pri
njej —!«

Arnot je odšel.

Prepadel, nem, ves zmeden in poln grenke žalosti
je stopal po ulicah, kakor izgubljen je bil.

Rad, zelo je rad je imel prijatelja, vzljubil je nje-
govo odkritost in dobrodušnost, njegovo tehtno, mirno
resnobo, njegov svežo nepokvarjenost. Tesna, ne-
razdružljiva vez ga je vezala z njim, — Trzan mu je re-
šil življenje, dvakrat rešil, iz rok črncev in iz objema
nevarne bolezni.

Solze so mu silile v oči, glasno bi se bil najrajši
razjokal.

Kar dvomil ni več, Trzan je bil žrtev zločina —,
Canlerjevi plačani ljudje so šli za njim, ga opazovali
na parniku, našli, da rad samuje in porabili ugodno
priliko, ko je kakega samotnega večera slonel ob pre-
graji, ter ga sunili v morje —. Da bi odvrnili od sebe
sum, so pa raztrosili glas, da se je ubožcu zmešalo —.

(Dalje prihodnjič).